

congregant ad fidem... duntaxat... in illis oia...

Quia tunc reddam... dicitur labio electo... in medio tui...

Quia tunc reddam. Cum reddito labio omnes innocuerit nomen

Quia tunc reddam populis labium electum...

domini et seruiat ei humero vno...

Ultra flumina ethiopiae inde superplures mei...

defecerunt manus michi. In die illa non confundere...

inuentonibus tuis quibus paraban eligendo dei filium...

cata es in me. Quia tunc auferam de medio tui magniloquos...

bię tue. et non adicies exaltari amplius in monte sancto meo...

linguas in medio tui populi pauperem et egenum...

et sperabunt in nomine domini. Reliquie israel non facient iniquitatem...

mendacium in ore eorum lingua dolosa. Quoniam ipsi pascentur...

et accubabunt. et non erit qui exterreat. Lauda filia syon...

letare et exulta in oibus diebus tuis. Abstulit dominus iudicium tuum...

micos tuos. Rex israel dominus in medio tui non timebis...

ultra. In die illa dicet hierusalem. Noli timere syon...

non dissoluant manus tue. Dominus deus tuus in medio tui fortis...

ipse saluabit. Haudebit super te in leticia. silebit

in medio tui fortis. ipse saluabit. Haudebit super te in leticia. silebit

in medio tui fortis. ipse saluabit. Haudebit super te in leticia. silebit

in medio tui fortis. ipse saluabit. Haudebit super te in leticia. silebit

in medio tui fortis. ipse saluabit. Haudebit super te in leticia. silebit

in medio tui fortis. ipse saluabit. Haudebit super te in leticia. silebit

in medio tui fortis. ipse saluabit. Haudebit super te in leticia. silebit

in medio tui fortis. ipse saluabit. Haudebit super te in leticia. silebit

non tuo merito. s. habita de te. s. accipiet laudem a te...

in dilectione tua. Terulabit super te in laude. Nugas qui a lege recesserunt...

serat congregabo quia ex te erant ut non ultra habeas super eis opprobrium...

Et ecce ego interficiam omnes qui afflixerunt te in tempore illo...

et saluabo claudicantem. et eam que eiecit fuerat congregabo. Et ponam eos in laudem...

et in nomen in omni terra confusionis eorum. in tempore illo quo adducam vos...

et in tempore quo congregabo vos. Dabo enim vobis in nomine et in laudem omnibus populis terre...

Et conuertero captiuitatem vestram coram oculis vris. dicit dominus.

Incipit prologus in aggeum propheta.

Incipit prologus in aggeum propheta.

Incipit prologus in aggeum propheta.

Incipit prologus in aggeum propheta.

Incipit prologus in aggeum propheta.

Incipit prologus in aggeum propheta.

Incipit prologus in aggeum propheta.

Incipit prologus in aggeum propheta.

Incipit prologus in aggeum propheta.

Incipit prologus in aggeum propheta.

Incipit prologus in aggeum propheta.

Incipit prologus in aggeum propheta.

Incipit prologus in aggeum propheta.

Incipit prologus in aggeum propheta.

Incipit prologus in aggeum propheta.

domini et portauerit iugum eius. tunc o filia id est o synagoga...

Quoniam ipsi. Hec de primo aduentu intelligunt...

Quoniam ipsi. Hec de primo aduentu intelligunt...

Quoniam ipsi. Hec de primo aduentu intelligunt...

Quoniam ipsi. Hec de primo aduentu intelligunt...

Quoniam ipsi. Hec de primo aduentu intelligunt...

Quoniam ipsi. Hec de primo aduentu intelligunt...

Quoniam ipsi. Hec de primo aduentu intelligunt...

Quoniam ipsi. Hec de primo aduentu intelligunt...

Quoniam ipsi. Hec de primo aduentu intelligunt...

Quoniam ipsi. Hec de primo aduentu intelligunt...

Quoniam ipsi. Hec de primo aduentu intelligunt...

Quoniam ipsi. Hec de primo aduentu intelligunt...

Quoniam ipsi. Hec de primo aduentu intelligunt...

Quoniam ipsi. Hec de primo aduentu intelligunt...

Quoniam ipsi. Hec de primo aduentu intelligunt...

Quoniam ipsi. Hec de primo aduentu intelligunt...

Quoniam ipsi. Hec de primo aduentu intelligunt...

Quoniam ipsi. Hec de primo aduentu intelligunt...

Quoniam ipsi. Hec de primo aduentu intelligunt...

Quoniam ipsi. Hec de primo aduentu intelligunt...

Quoniam ipsi. Hec de primo aduentu intelligunt...

Quoniam ipsi. Hec de primo aduentu intelligunt...

Quoniam ipsi. Hec de primo aduentu intelligunt...

Quoniam ipsi. Hec de primo aduentu intelligunt...

Quoniam ipsi. Hec de primo aduentu intelligunt...

Ca. I.
In anno secundo darii regis.
 Cum cyrus rex persarum occiso balthasar occu-
 passet regnum babilo-
 norum cum dario pa-
 truo suo rege medorum
 primo anno regni sui
 remisit in hierusalem
 circiter .l. milia iudeo-
 rum quibus prefecit zo-
 robabel. et iesum filium
 iosedech. et precepit ut
 reedificarent templum
 domini. Illi autem ex-
 structo altari. funda-
 menta templi iecerunt
 Et interea mortuo cy-
 ro artaxerxes illi succe-
 dens mandavit genti-
 bus que erant circa
 hierusalem. ne templum
 reedificari permitteret.
 Remansit itaque opus
 imperfectum usque ad
 annum secundum arij
 filij italspis. Hoc anno
 aggeus et zacharias
 prophetę. non timentes
 edictum regis. nec ini-
 micias circumiacen-
 tium populorum: bor-
 tati sunt zorobabel et
 populum qui cum eo
 erat ut templum reedifi-
 carer. quia iam erat tempus
 quod hieremias prophetę
 ueraciter esse reedi-
 candum zorobabel au-
 tem et populus magis obe-
 dierunt prophetis boni-
 tibus que regi vel populi
 prohibentibus.

Dari interpretatur
 generatōis. et sicut ama-
 torem coitus et carnal-
 generatōis. Cōgrue
 ergo tempore darii visio
 cernitur populo. quod reuer-
 sus de captiuitate. nō
 dum extruxerat templum
 nec habebat glorię p̄sti-
 ne hierusalem. s̄ habita-
 bat in domibz cōcauis
 et tēp̄s. Vento eti-
 am cernit in anno secū-
 do. quia binarij imū-
 numerus ē. quod p̄mus a
 virginitate unitatis
 discedēs. p̄nceps ē to-
 tius alternitatis. An
 in genesi nō d̄r p̄ con-
 summatōez opm scōi
 diei. quod addit p̄ con-
 summatōez opm alio-
 rum dierum. et vidit deus quod esset bonum. Mensis etiam sextus p̄gnit
 quia hic mensis nō habet aliquas solēnitates dei. sicut septimus. s̄ similit
 est sex dierum quibus factus est mundus. in quo laborat. et panis sub sa-
 uore comeditur. Sed quia altare iam erat extructū. in vna die fit verbum
 ut populus deserens solum darii et sextum mensē. reuertatur ad unita-
 tem fidei.

Aggeus solēnis. in manu cuius fit sermo dei. Sic omnis qui celebrat

sas memoratas penitus depire
 .lxx. annorum captiuitatem eundez
 populum in regno chaldeorū sta-
 tuit sustinere hac ratōne. ut cōple-
 to numero nouus popul⁹ imunis
 a memoratis peccatis ad renoua-
 tōnem hierusalem pueniret. Sexa-
 gesimo itaqz secūdo anno regno
 chaldeorum subuerso cui adhuc
 octo anni ad regnandū restabant
 quod etiam sexta visio danielis
 ostendit propter causam sacrilegij
 que in eadem visione continetur
 fuisse extinctum. darius qui me-
 dis imperabat ut septima visio da-
 nielis ostendit memoratoꝝ regno
 successit. Cuius primo anno regni
 ut decima visio danielis manife-
 stat. daniel supputatis annis vi-
 dens appropinquare temp⁹ reuer-
 sionis que p̄ hieremiā fuerat pro-
 missa. orans tam pro se quā pro po-
 pulo. eandem promissionez a deo
 postulabat impleri. Cui p̄ angeluz
 gabriele in eadem visione iuxta p̄-
 ces eiusdē vniuersa esse completa
 de⁹ dixit. Nam moriente supradic-
 to rege medozuz. et succedente in
 regno cyro rege persaruz. promissio
 ne dei cōpleta p̄ eundem regez po-
 pulum israel in hierusalem redu-
 ctum. hystoria secūdi libri palipo-
 z initium esdre confirmat. Cumqz
 a populo israel et a senioribz dei tē-
 plum edificari cepisset. mortuo cy-
 ro rege ac regnate dario rege psa-
 rum. quod memorato cyro successerat
 vicinę gētes ciuitatis hierusalem
 (ut idem esdras refert) restauratōz
 templi et ciuitatis ip̄ edire ceperūt
 Qua ratōne detentus popul⁹ isrl
 restauratōnem supradictā templi
 domini. necdum iuxta promissio-
 nez cōcessaz esse credebat. Prop̄
 quod in secūdo anno regni memora-
 ti darii regis persarum aggeus pro-
 pheta a deo missus ad zorobabel
 quod de tribu iuda erat. quod potestates
 regni suscepturus erat. et iesum fi-
 lium iosedech summū sacerdotem
 amonet et ut credat cōpleto nume-
 ro annoꝝ temp⁹ restauratōis hie-
 rusalem aduenisse. hoc etiam addi-
 to ne incredulitatez populi vellēt
 imitari. de quo deus dixit p̄ eum.
Populus dicit. nō dum venit tē-

pus ut edificetur domus dei. **Die**
 autem quod tertio huius prophetię cō-
 tinetur. reuersionem populi. edifi-
 catōnem templi. renouatōnem ci-
 uitatis. obseruantiam sacerdotā-
 lem. et interitum regnozū exteroꝝ
 significat.

Hincipit argumentū.
Aggeus festiuus et letus. quod
 seminavit in lacrimis. ut in
 gaudio meteret. destructū
 etmplum reedificat. dumqz patres
 inducit loquentem. Adhuc vnus
 modicum. et ego mouebo celum et
 terram. mare et aridā. et mouebo
 omnes gentes. et desideratus ve-
 niet cunctis gentibus.

In anno se-
cundo darii regis
 in mense sexto. in
 die vna mensis. factum est verbū
 domini in manu aggei prophete
 ad zorobabel filium salatiel dūcē
 iuda. et ad iesum filium iosedech
 sacerdotem magnum dicens. **Hęc**
 ait dñs exercituum dicens. **Popu-**
 lus iste dicit. Non dum venit tem-
 pus domus domini edificandę.
 Et factum est verbum domini in
 manu aggei prophete dicens. Nun-
 quid tempus vobis est ut habite-
 tis in domibz laqueatis et domus
 ista deserta. Et nunc hęc dicit do-
 minus exercituum. **Donite corda**

Nunquid tempus Ergo ne tps ē vt vos habiteq̄ domibz i val-
 le poliij. et mea dom⁹ quā in mōte ē deſta crit. l' vt habitetis i domibz laq̄atis
 .i. ornatis et deliciolis. et sc̄i sanctorū pluuię et iurij oibus patebunt.
Omne tps quo i valle. i. in vitijs et luxu sc̄i habitare eligim⁹ quā nichilū
 reputat. et non inuenit in nobis deus vbi caput redinet
Donite corda. Nichil sine consilio et p̄cogitatōne faciatis. s̄ lux
 diuine legis luceat ante pedes vestros.

festiuitates dei in azi-
 mis sinceritatis. pōt
 recipere sermonē dei.
 Non fit ad eos sermo
 dei qui occiderunt ser-
 mouem id est filiū dei
 quia manus eorū ple-
 ne sunt sanguine.

Zorobabel typus
 est saluatoris qui de-
 structū patri edificat
 tabernaculuz. tam de
 reliquijs iudeoz quā
 multitudine gentium
Zo iste. ro magister.
 babel. i. babilonie. i.
 iste magister babilonie
 qui natus est in babilo-
 ne d' babilone redu-
 cit popm in terrā p̄mi-
 sionis et quod fuerat ab-
 ducti captiui. **Uel** zo
 robabel fluxus expōsi-
 tus. ē fluxus iesu qui
 nob de largissimo sō-
 te expōsitus est ad bi-
 bendum. **Uñ** ipse ait
 Si quis sitit v. a. m. 7b.
Hęc fontē p̄cipimus
 pijs petitiōibz. **Uñ**
 zorobabel filius ē sala-
 tiel quod interpretatur
 petitō dei.

Iosedech iust⁹ vo-
 min⁹. i. re⁹ par. cui⁹ fili-
 us eius iesus. i. salua-
 tor ad cui⁹ cōpatōem
 omēs sacerdotē mini-
 mi inueniuntur

Popul⁹ iste di-
 qui captiui tenentur
 extra hierlm differunt
 edificare templū dñi.
 et dicūt. nō dum venit
 tps dom⁹ dñi edificā-
 de.

Cū aliqz p̄ vitium
 egressus de ecclā dispo-
 nit reedificare tēpluz
 dei in se. et tñ de die in
 diē p̄trabit. de eo pōt
 dici. **Iste** dicit. **Qdā**
 tps ē edificāde dom⁹
 dei. s̄ oē tps edificati-
 oni ē cōgruū. nec p̄nt
 hostes impedire eū qui
 cōsilius ad deū clama-
 uerit.

Et factū est ver-
bum in eadē die quod supra-
 rursus videt⁹ visio.
 et p̄ficiētibz p̄phę op̄-
 bus. p̄phę quod dona
 succretant. et habito
 paulisp̄ silentō. quā co-
 gitata dñi sit r̄pōsio

Seminastis multum Non ideo venit fames q̄ agricola cessa / uerit ab agricultura.

Distice Qui de babilone reuersi sunt. et edificatōem domus dei dif- / ferunt: dicētes Non dum est tempus edificandę domus domi. nec capti / uis sunt. nec plene liberi. s̄. velut in medio positi. seminant et parū metunt. / q̄ si inter multa peccata aliqua iusta opera faciūt. non est deus iniustus. / vt ppter multa mala paucorū bonorum obliuiscat. s̄. faciet eum metere. et / in borrea congregare quę in bona terra seminauit. Qui penit̄ uibil opa / tur. nil comedit. sed fa / me pit. Qui uero se / minat multa et infert / panca: parū comedet / non in satietate sua / nitate. Sanctus uero / vsq̄ ad satietatem co / medet

Operuistis vos

Qui habet palliū. i. / oculos scientiam mi / seriorum dei sensib̄ / uerbisq̄ contextus. n̄ / sunt ferentes spiritu / amittere dilectōnis ca / loem et pati frigus. / Qui uero non adeo / feret. habet quidem / palliū sensuū opm / suorum. s̄. non calefit. / nec totus cooperitur. / Qui uero ppter anie / paupertatem non ha / bet palliū. quia ex / multiplicata iniquita / te caritas in eo refri / git. ideo frigore pit

Qui mercedes.

Qui opatur bona q̄ / remuneratōe digna / sunt. et bona boni ad / iungere non desistit. / merit mercedes in sac / cum nō psum. Qui / uero priora bona vi / cis sequentibus sordi / dat in saccum congre / gat psum.

Donite corda

Donituntur hebrei / sola tantum ligna ad / congregandum fuisse / necessaria. stātib̄ mu / ris templi post incen / dium.

Distice. Postq̄ posita sunt corda super vias sc̄ipimur ascendere in / montem id est in altitudinem diuini sermonis. vt ex eo sc̄idamas nobis / lingua. i. testimonia et varia virtutum genera ad edificandam in nobis / domum sapientie vt deo placeat et glorificet in nobis

Considerate cuncta que geri ris. et relinquentes studium domorum ue / strarū humilū. ascendite in montem vbi sunt ligna que non conburantur / s̄. ad opa domus meę pficiant. et vt hoc libentius agatis scitote q̄ in his / michi placebitis.

Reperistis ad amplius. Sepe multa bona de multis sperantur / quoniam doctrina et conuersatō bona videtur. Sed vbi tempus messium ve / nit. i. cum tempus docendi habent. et exemplo vite alios instruēdi opor / tunitatem consequuntur. vel parum vel nichil est in eis inuentum. et surri / pente paulatim negligentia hoc parum quod videbantur habere pdant / Quod ideo eis enenit quia in p̄stinis domibus suis securi fuerint. et non / ascenderunt in montem scripturarū. nec in se domū domini extruxerūt

Et intulistis in. Ecce aliud in eōmodum quod contigit differentib̄ / edificatōem cum iam tempore messis putarent se tenere frumenta in mani / bus. vacuos autē mos sine frugibus congregabāt. et illud tantillum quod

vestra sup vias vr̄as Seminastis

multum. et intulistis parū. Come

distis. et non estis satiati. bibistis

et non estis inebriati. Operuistis

vos. et nō estis calefacti. Et q̄ mer

cedes congregauit. misit eas i sac

culum psum. Hec dicit dominus

exercituum. Donite corda vestra

sup vias vestras Ascendite in mō

tem. portate ligna. et edificate do

rum. acceptabilis michi erit. et

glorificabor dicit dominus. Re

speristis ad amplius. et ecce factus

est minus. Et intulistis in domus

et erufflaui illud. Quam obcausa

dicit dominus exercituum. Quia

domus mea deserta est. et vos se

tinatis vnusquisq̄ in domū suā.

Propter hoc sup vos phibiti sūt

et

et

et

et

et

et

et

et

et

et

et

et

et

et

et

et

et

et

et

et

et

et

et

et

et

et

et

et

et

et

et

et

superat. inferebant in domum. s̄. dei virtus et afflabat. i. ad nichilū redi / gebat q̄ folliculi vacui. et frumentū vacuū farinā non habebat.

Roem. Distice Ros est celestis gratie benedictō. que non de aere / vbi multe pturbatōnes sunt. s̄. de celo descendit ad rigandas animas iacu / lo dyaboli vulneratas. v̄. in p̄secutōe estuātes

Et vocauit siccitatem. Quidquid sine auctoritate scripturę. qua / si apostolica traditione sponte confingūt heretici: penitit gladius dei

Distice Gladius vel vrens ventus. sermo dei acutior omni gladio. q̄ / aridam terram id est / negligentem animam / et in concavis habitā / tem. ne fructum ferat / disperdit. Vocatur et / super montes qui con / tra scientiam dei se ele / uant. destruit etiā tri / ticum et vinū et oleum / quibus quasi cibo et / potu. heretici deceptis / populis blandiuntur / panis eorum p̄is do / lotis. vinum eorum fel / draconum. Oleum co / rum quod impinguat / caput peccatorū. Per / homines sensus et co / gitatōnes eorum. v̄. / per homines docti. p / iumenta indocti. qui / cum operibus manu / um id est ieiunijs et u / rijs obseruationibus / peunt. Possunt hec i / telligi de malis docto / ribus ecclesie qui car / nalia querentes nec in / se nec in alijs domum / dei dirutam querunt / redificare. s̄. multos / verbo et exemplo sc̄a / dalizant.

Et vocauit siccitatem super terram

et super montes et super triticū et su

per vinum et oleum. et quęcun

sequēter super homines et iumenta mors uenit

et profert humus. et super homines

et super iumenta. et super omnem labo

rem manuum. Et audiuit zoroaba

bel filius salatiel. et iesus filius io

ritas foras mittit timores.

sedech sacerdos magnus. et oēs

reliquę populi vocē dei sui. et ver

ba aggei prophete sicut misit eum

dominus deus eorū ad ipos. et ti

muir populus a facie domini. Et

dixit aggeus nuncius domini. de

nuncijs domini populo dicens.

Ego vobiscum sum dicit dominus.

Et suscitauit dominus spiritum

et

et

et

et

et

et

et

et

et

et

et

et

et

et

et

et

et

et

et

et

et

et

et

et

et

et

et

et

et

et

et

et

et

Duplicamus. 7 sic in vicesima quarta die edificata est ecclesia. ta de gentibus qd de circumfione. Vel octonarius ad circumfione. ternar ad fidez trinitatis refertur Per fidem trinitatis fit vera circumfio vitionu. 75 multiplicato octonario p ternarium in vicesima quarta die edificam domu

In die vicesima. Eodem anno darij. 7 eodez mense qui in pncipio positus est. si non eodem die. Ibi em dicit in una die mensis. hic dicit in vicesima quarta. ut inter pimum die quo dominus loquitur p aggeum. 7 vicesimum quartu quo ingressi sunt xxij. dies medij fuerit quibus timuit plus dnm.

Ca. II. In septimo me. Eodem anno sed in mense septimo in quo sunt solennitates dei vicesima pma die mensis. i. tribus ebdomidibus copletis et pfecta requie in misterio trinitatis terco fit verbum dei ad aggeu qd semp ad hoc laborabat vt sermo domi in eo fieret.

Fit sermo dei ad eos qui cepant opari i domo dei. ia in requie. i. in mense septimo. et in pleno trinitatis sacrameto. i. xxi. mensis ad aggeu festa dei celebrata. ad zorobabel filium salatiel. qd p nobis bo fieri dignatus est. 7 sacerdos. 7 ad reliqs ppli. Ad copatoz totu mundi pua ps fuit in pncipio credentium. Quis in vobis. Quondam fuit iudga domi dei fuit vni deo fm pcepta legis. 7 dilecta in patribus abraam. danid 7 ceteris. Si iam excecata cepit esse non dilecta nec ppls dei. De domus in cospectu christi 7 ppli credetis reputat qm non sit. Prouocat qd christus vt regnu suuz et sacerdotium corroboret. Vocat qd 7 ppls qui in cocanis terrenorum habitabat vt faciat opus spuale in domo dei. 7 sciat deū esse pntem sibi et facente spualiter in ipis qd quodam i figura pascibat de egypto egredientibus. Promittit etiā spiritu suū adiutorē eorū qd opant in domo sua. 7 implent pmonem pacti sui. Domi celum quando de celo audita ē vox mea. et terrā quādo pōzi ppo dedi testamentum. 7 in aduētū meo. caligo. turbo. tenebrę. cernebant. Domi mare. quādo p̄liti viā ppo transeunti. Domi aridā. i. egyptū p plagas cū esset a cultu dei vacua. vel solitudinem quā ppls. xl. annis circumuit. 7 qd feci in datōe veteris legis. adhuc mouebo celū et terrā tpe passionis. celū quādo sole obscurato tenebrę faciē sūr. terrā quādo petre scisse sunt. 7 monumenta apta sunt. Mare interfecto draconē qd in eo erat. Aridā. in fructuosā gentiū multitudine. 7 illis commotis. mouebo ad fidem oēs gentes. qz in omnē terrā exiit sonus e. 7 b̄ erit quādo veniet desideratus cunctis gentibus. in cuius aduētū implebit ecclesia

animā sed spiritū. qui magis scit edificare tem. Plum dno. Zorobabel filij salatiel ducis iuda. 7 regnum et sacerdotium deo edificare. ne tē 7 spiritum iesu filij iosedech sacer. plum. dotis magni. 7 spiritum reliquorū. 7 foris enim fuerant. de omni populo. 7 ingressi sunt et. 7 qd dignū erat penetrabilibus do. faciebant opus in domo domini. mul dei. exercitiuz dei sui. in die vicesima et quarta mensis. in sexto mense. i. anno secundo darij regis.

Ca. II. In septimo mense vicesima 7 prima mensis. factum est verbū domi in manu aggei prophete dicens. Loquere ad zorobabel filium salatiel ducem iuda. 7 ad iesum filiū iosedech sacerdotem magnum. et ad reliquos populi dicens. Quis in vobis est derelictus qui vidit domum istam in gloria sua prima. 7 quid vos videtis hanc nūc. Nūquid non ita est. quasi non sit in oculis vestris. Et nunc confortare zorobabel dicit dominus. et confortare iesu fili iosedech sacerdos magne. et confortare omnis populus terre dicit dominus exercituum.

ma mensis. factum est verbū domi in manu aggei prophete dicens. Loquere ad zorobabel filium salatiel ducem iuda. 7 ad iesum filiū iosedech sacerdotem magnum. et ad reliquos populi dicens. Quis in vobis est derelictus qui vidit domum istam in gloria sua prima. 7 quid vos videtis hanc nūc. Nūquid non ita est. quasi non sit in oculis vestris. Et nunc confortare zorobabel dicit dominus. et confortare iesu fili iosedech sacerdos magne. et confortare omnis populus terre dicit dominus exercituum.

gloria maiore qd fuit in synagoga. sicut maior est christus filius in ecclesia qm moyses filius in synagoga. 7 hec gloria dabitur p argentum. i. eloquia scripturarum. 7 aurum id est occultum sensum qui versatur in pectore sanctorum.

Qui ait vo. E. Fuit olim in israel domus dei que nunc ita deserta erat vt in aspectu videntium reputaretur quasi nō fuerit. quod non solum de edificij templi debet accipi. s. de omnibus que qndaz p̄dara habuerūt iudgi. Et ego mouebo celum et terrā. Quā dedi p̄mūz testamentū i sinā. moni celum et terram. 7 mare rubrum et desertū ut vobiscum ponerem testamentum. nunc autē pollicor qd adhuc sel mouebo celum et terram. vt illis comotis moueantur omnes gētes. 7 tunc veniet desideratus cunctis gentibus. i. saluator. 7 tunc implebo domū istam maiore gloria qd p̄us. Quia ad edificatōez indite domū nihil tātum valet quātu pax spondeo pacem. dan dam in loco isto. vt in pace que erupat omnem sensum sit locus meus.

Et in loco isto dabo pacem. dicit dominus exercituum. In vicesima et quarta die noni mensis in anno secundo darij regis. factum est verbum domi ad aggeum prophetam dicens. De dicit dominus deus exercituum. Si tulerit hō carnē sanctificatam.

Et in loco isto dabo pacem. dicit dominus exercituum. In vicesima et quarta die noni mensis in anno secundo darij regis. factum est verbum domi ad aggeum prophetam dicens. De dicit dominus deus exercituum. Si tulerit hō carnē sanctificatam.

Uiginti p quaternarium multiplicata 7 erunt octuaginta qui numerus bis habet. xl. quadragenarius vero penitentia notat. que nō solum debet esse corporis s. etiā spūs. qd octogonarius p̄tendit.

Ad aggeum prophetam. non in manu aggei vt sup̄. Ibi enim pfectum habebat. 7 tantū munda opa. Cor vero eius necdum plenā sapiētiā recepat. Vel quia adhuc habitabat inter eos qui dicebāt. Non dā venit tempus do. do. edi. In opibus tantū eius factus est sermo domini. Nunc vero iacta sunt fundamenta templi. 7 ingressus populus cum principibus facit opus dei. 7 audit misteria. Mouebo omnes gentes. 7 plenē vaticinio. 7 iō ad totū aggeū sit sermo.

Si tulerit h. c. Carnes oblatas i altari. alias sacerdotē i abdiq̄tē pli comedebant. alias p̄nqui comm domi. alias qui de sacerdotibz videbant maculati. alias isrl. dicit qui nullā habebāt immundiciā. Immūd?

Aggeus... Et ego mouebo celum et terram... Quia ad edificatōez indite domū nihil tātum valet quātu pax spondeo pacem. dan dam in loco isto. vt in pace que erupat omnem sensum sit locus meus.

vero dicebatur qui homine mortuum tetigerat. Quod enim anima est in corpore, corpus humanum non est immundum, sed quia cito anima recedit. Quia autem propheta, si quilibet homo tulerit carnem sanctificatam, et ligauerit eam in summitate vestimenti, et ipsa summitas tetigerit panem, vel aliquid quo possit homo vesci, nunquid ex illo tactu abus ille sanctificari potest? Respondet quod non sanctificat.

Anagoge. Vir ecclesiasticus qui immo- lar agnum immaculatam induit est christo, ligat sanctam carnem in pallio, quando de exterioribus sacramentis auditores informari intendit, et hoc pallio contingit exponere de diuinam scripturam que est panis confirmans cor hominis et est pulmentum id est coctio, sicut sunt apostolice epule que con- dunt et decoquunt carnes veteris legis, et conditas habent elui, est etiam scriptura uinum significans cor hominis, est etiam oleum et bylarans facies, est etiam abus lactis qui aluntur et pa rauli, et alia huiusmodi. Sed dum auditores per scripturam de exterioribus sacramentis erudunt non ut sanctificatum abum comedunt, quia interiori pinguedine sacramentorum intus non reficiunt. Contra autem per se doctrine quecumque doctrina sui iustitiam mundum red- dit, habent autem et ma- li in doctrina sua pa- nem salutis, et uinum salutis ebrietatis, et oleum adulteris, ha- bent et pulmentum dunt ad confirmationem sue puritatis, quasi ad condimentum in scri- pturis inderunt, habent et alios abus, id est diuersos tractatus quos quod ab immundis sunt scri- pturam immundo ore plati, qui tetigerit immundus sit, et in eo ducet errorem.

Si tetigerit pol. Aliam questionem proponit, quia ad priores bene responderat, et in hac parte potest capi impitius. Potest enim uideri ut sicut non sanctificat, ita nec contaminat. Et respondit ag. De superiori questione tacet, de secunda sui sermonis con- tinent occasionem. Sic i.

Juxta litteram o popule qui adhuc diruta domo, in iam extracto al- tra non offers hostias et illis carnibus sanctificari putas, scito te non tam his san- ctificari quam omnia opa contaminari, ex eo quod tuam domum magis quam meam conuenit construere, nec inuadit te sanctum in altari oblatum dum in conuallibus ha- bitas, et mortuis opibus pollueris.

Et nunc ponite. Quasi licet si polluta sint que obtulisti altari non dum edificato templo, tamen o popule hortor te ut sensu ad herita reuer- tans quibus malis te affixi antequam inciperes iacere fundamenta templi, ut dum recogitaueris mala que passus es propter destructionem templi, postea ponas cor ad cogitanda bona que cepis habere a prima die edificationis, et quod in futuro plenius sint tibi danda post plenam edificationem templi.

Alf. Vos qui credidistis in iesum, considerate tempus quo in gentilitate uisus seruuistis, nec in uobis templum edificastis, cuius fundamentum est christus, super quem uideat unusquisque quomodo superedificet. Considera

in ora uestimenti sui, et tetigerit de summitate eius panem aut pulmen- tum, aut uinum, aut oleum, aut

omnem cibum: nunquid sanctifi- cabitur. Respondentes autem sa- cerdotes dixerunt. Non. Et dixit aggeus. Si tetigerit pollutus in

anima ex omnibus his, nunquid contaminabitur? Et responderunt sacerdotes, et dixerunt. Contamina-

bitur. Et respondit aggeus et dixit sic populus iste et sic gens ista ante faciem meam dicit dominus

et sic omne opus manuum eorum et omnia que obrulerunt ibi, conta- minata erunt. Et nunc ponite cor-

da uestra a die hac et supra, an- teponere uerum lapis super lapidem in do-

te que ante passi estis, cum accederetis ad aceruum, xx. modiorum quod quid ante christum uidebamini habere uirtutem et bonorum operum preter uestra spe inerat infecundum, ut uobis posset dici, quanta passi estis sint causa. Et cum ex uinea quinquaginta lagenas expectaretis qui numerus completus vij. ebdomadibus unione diuinitatis perficitur, et putaretis uos habere uinum quod legitur cor uobis, subtrahit e sacer numerus xxx. in quo baptisat e christus,

in quo sacerdos ac- cedunt ad misterium dei et reliqui xxx. que nu- merus uidentis iacob diligenti ab esau, mittit ei aialia numero xx. et xx. Cum apud incredulos nullus ingernum sit fructus bonorum operum, tamen media parte la- boris percipit, dum spantes xx. decem in- nunt, id est fructus et glori- am in presenti tempore pro expeso labore, et hinc non peni- tus desperat, si aliqua- do ueris ponant la- pides super lapidem, alio- quin etiam medium per- dent. Tunc sequitur per- cussus uos uento uen- te, quod quid uenit uen- to et uedine et gra di- ne percussus in pineris et fauilla redigit, nihil est eo uile inuenit, et hinc quod ad uenit non re- tinet. Resisti uos a dno benedicent. Tunc sequitur, a die ista benedicat etc.

Perussus uos. Frustra putat se aliquid posse de elemosinis et oblationibus placare cum ipse non instruxerit in se templum spiritus sancto.

Ponite corda. Exposui quod passi estis an- que edificare cepistis nunc exponam quod bona uobis danda sunt postquam edificare cepistis.

Donus mensis ab apli quod p m e apud he- bicos, december est apud nos hoc mense semina latitat in terra

nec futura secunditas coniectari potest. Nonum mensem non accipi bonam gratiam et lib regu et hieremias narrat hystoria in quo hierim obiecta sunt, quod tamen in fine noni mensis secundameta templi iacta sunt, in- telligim quod in nobis domus dei non edificet nisi prius mala opera finiant. Quicquid uero se cultui dei dedicauerit studioso iste nesciat meluram frugum et merce- dis sue, quod in spiritu sancto seminans, de spiritu sancto metet uitam eternam.

Nunquid ia se. Re dicatis me prudenti roe h conyete et furam io- cunditate et floribus arborum herbis segetum suspicari, quod in h mense nlla sig- sur, et tamen p dico uobis, quod cepit templum meum edificare, ad benedictio- nem meam omni- um frugum fecunditatem.

Uinea hmo dno, e par agricola e, hie spissu dda dulcissima Malogna- tu ecclesiastica dogma et scriptura sacra, quod oia i carid spose genis ppaf, lignu oli- ue dat refectos et illuminatos his que ceperit edificare templum dei. In uinea sal- uatoris, id est sicu spissu, id est olina pda pris intelligit. Sic i libro indicu legitur ubi- infructuosa. An illa ueniat ad ramnu frutice spinolu. Qui quod quod attige- rit qui uis affigit et uulnerat, et suo igne seditos psumit, id est dyabolus qui i steri- lib regu. Dat et si, et tibi, ubi regit ubi malugnatu sunt. Quod arbor, pp nimi- am mlti tudine granoru, et intertextis mebranis diuersas cellas, h om es vno conice copbenlas, id est in scripturis sanctis, in persona ecclesie ponitur.

Ad aggeum. Non in manu sicut prius nec ad aggeum prophetam

mo templi domini, cum accedere- tis ad aceruum viginti modiorum.

cular ut exprimeretis quinquagi- ta lagenas et fiebant viginti. Per-

cussus uos uento uen- te, quod quid uenit uen- to et uedine et gra di- ne percussus in pineris et fauilla redigit, nihil est eo uile inuenit, et hinc quod ad uenit non re- tinet. Resisti uos a dno benedicent. Tunc sequitur, a die ista benedicat etc.

Perussus uos. Frustra putat se aliquid posse de elemosinis et oblationibus placare cum ipse non instruxerit in se templum spiritus sancto.

Ponite corda. Exposui quod passi estis an- que edificare cepistis nunc exponam quod bona uobis danda sunt postquam edificare cepistis.

Donus mensis ab apli quod p m e apud he- bicos, december est apud nos hoc mense semina latitat in terra

nec futura secunditas coniectari potest. Nonum mensem non accipi bonam gratiam et lib regu et hieremias narrat hystoria in quo hierim obiecta sunt, quod tamen in fine noni mensis secundameta templi iacta sunt, in- telligim quod in nobis domus dei non edificet nisi prius mala opera finiant. Quicquid uero se cultui dei dedicauerit studioso iste nesciat meluram frugum et merce- dis sue, quod in spiritu sancto seminans, de spiritu sancto metet uitam eternam.

Nunquid ia se. Re dicatis me prudenti roe h conyete et furam io- cunditate et floribus arborum herbis segetum suspicari, quod in h mense nlla sig- sur, et tamen p dico uobis, quod cepit templum meum edificare, ad benedictio- nem meam omni- um frugum fecunditatem.

Uinea hmo dno, e par agricola e, hie spissu dda dulcissima Malogna- tu ecclesiastica dogma et scriptura sacra, quod oia i carid spose genis ppaf, lignu oli- ue dat refectos et illuminatos his que ceperit edificare templum dei. In uinea sal- uatoris, id est sicu spissu, id est olina pda pris intelligit. Sic i libro indicu legitur ubi- infructuosa. An illa ueniat ad ramnu frutice spinolu. Qui quod quod attige- rit qui uis affigit et uulnerat, et suo igne seditos psumit, id est dyabolus qui i steri- lib regu. Dat et si, et tibi, ubi regit ubi malugnatu sunt. Quod arbor, pp nimi- am mlti tudine granoru, et intertextis mebranis diuersas cellas, h om es vno conice copbenlas, id est in scripturis sanctis, in persona ecclesie ponitur.

sicut in visione quarta tantum ad aggeus id est domini festa celebrantem qui non venturum huiusmodi nunciat et cernit quomodo abraam vidit die christi et letatus est et iohannes agnum dei digito demonstravit sic et aggeus vidit deum regnum filii dei huiusmodi in se universas solennitates.

Vicesima et quarta. Notandum quod in eadem die hoc est vicesima et quarta noni mensis tacito mensis numero quia de christi prophetatur adventu et de regno eius.

Loquere ad. De viroque adventu hoc possunt dici quia regnavit christus cum venit et regnabit cum venerit. Si de fine mundi voluerimus accipere dicemus destruendum omnem principatum et omnem potestatem et virtutem ut sit deus omnia in omnibus quia iustitiam est quod dicitur ad finem rerum pertinet ideo iubet propheta ad solum zorobabel loqui qui signat christum qui est de semine david quod transierit signa huius mundi et faciat celum novum et terram novam.

Et ponam te. Et cum hoc fuerit impletum ponam te o christe fili in manu mea quasi signaculum hunc signavit deus patris et huiusmodi est ymago dei inuisibilis et forma substantie eius ut quicumque crediderit in deum huiusmodi quasi annulo consignetur.

Loquere ad zorobabel ducem iuda dicens. Ego movebo celum

riter et terram et subvertam solium

regnum et conteram fortitudinem regni gentium. Et subvertam

quadrigam et ascensorem eius et

descendet equi et ascensores eorum.

Vir in gladio fratris sui. In die illo

dicit dominus exercituum assumam

te zorobabel fili salathiel serue me

us dicit dominus et ponam te quasi

signaculum quia te elegi dicit dominus exercituum.

Incipit prologus in zacharia prophetam

In anno secundo dario regis medorum aggeus et zachariam prophetasse lectiones eorum declarant. Sed hac de causa aggeus zacharie in ordine prophetarum prelatum videtur quod cum duobus mensibus ut predicte lectiones ostendunt in prophetia precessisse inveniuntur ad restaurandum etiam templi precepto domini populus animasse hesdras refert dicens In secundo anno dario regis prophetae runt aggeus et zacharias filius ad do prophete super iudeos qui erant in iudea et in hierusalem in nomine dei israel super eos. Tunc surrexerunt zorobabel filius salathiel et iesus filius iosedech et principes eius edificare inchoaveruntque templum dei quod est in hierusalem. Quibus cum adessent prophete exhortati de sua ad inuerunt eos. Nam et populum israel ab imitatione patrum delictorum per suam comonitionem idem propheta cupiens reuocare verbis lectione comprehensivus usus est. Tunc die nocte et ecce vir ascenderat super

equum rubeum etc. Vidit propheta virum equo rubeo sedentem et stantem in medio mirretti umbratosi cuius visionis hec solutio est. In hebreorum traditionem. Tunc ascendens super equum rubeum licet angelus intelligatur tamquam a predicti coloris equum descendere visus est vindictam sanguinis in eam gentem signat proferendam. Quod populum israel in captivitate redegerat. Nam et ysaias propheta per ruborem vestimentorum inter gentes vindictam cum sanguine a deo proferendam demonstrans his verbis usus est dicens. Quis est iste qui venit ex edom rubore vestimentorum eius ex bosor etc. Stantem vero in medio mirretti umbratosi quod dixit leticiam populo affuturam per mirretum significationem voluit designare. Eius ligni moyses in libro leuitico cum faceret mentionem ait Accipietis die primo fructus ligni speciosi ut leticiam populi per benevolentiam ligni et speciosi umbraculum demonstraret. Sed hanc visionem que liberationem populi et vindictam de adversariis futuram demonstrat ob hoc noctu propheta se vidisse memoravit quia populum israel in prima liberatione de terra egypti noctu discessisse constabat. Locus exempli quia presens populus aliquam partem in se retinere videbatur liberatio eiusdem ac redit captivitatis de terra chaldeorum per noctem prophete est reuelata.

Incipit argumentum.

Zacharias memor domini sui multiplex in prophetia. Iesum vestitus sordidus vestitus et lapidum oculo se prem. candelaorumque aureorum cum totidem lucernis quot oculis duas quoque oliuas a sinistris lapidibus cernit et a dextris et per equos rufos varios et albos et dissipatas quadrigas et effraim et equum de hierusalem pauperem regem vaticinatur et predicat regem sedentem super pulvum asine filium subiugalis.

Ca. I.

In mense octavo

uo in anno secundo dario factum est verbum domini

Ca. I.

In mense octavo. Cyrus rex persarum qui chaldeorum imperium destruxit primo anno regni sui circa milia hominum captivorum de babilone remisit in deam et vasa quibus abstrulerat reddidit et templum redificari cepit. Principesque revertentium constituit zorobabel et iesum magnum sacerdotem. Cyrus qui rex annis regnavit in persis apud massagetarum interfecto a tamira regina massagetarum cambyses filius cyri successit in regnum quod expletis vii annis duos magos fratres habuit successores quibus oculis a phodarius filius istapris rex persarum constitutus est cuius regni anno secundo factus est sermo domini ad zachariam. f. b. f. addo Ergo a primo anno cyri usque ad secundum dario supputantur anni xl. in quibus templum altare fuerat extructum et iacta fundamenta templi vicinis circuitu natibus et cambise rege persarum prohibentibus sic hesdras scribit. Secundo anno dario aggeus et zacharias ceperunt exhortari populum ad restaurandum templi tanto tempore intermissam.

Ca. I.

In mense octavo. Nouebri qui consuetudo calore estatis initiis est hyemis quo tempore ex lege nulla solennitas celebratur. Erant liquidem tres celebres solennitates prima que dicitur pascha secunda pentecostes tertia mense septembris solennitas tabernaculorum. Mense ergo nouebri hiemali mittit propheta ad populum adhuc frigidum tribulationum depresso.

Zacharias memoria domini barachia benedictio domini addo testimonium eius. Quoniam ergo populum ab edificatione templi prepedi memoriam in dei habebat et propter memoriam benedictio

